

Kernboodschappen aanpak aardbevingen

Stad Groningen

Versie 27 december 2014 (in bewerking)

Dit zijn kernboodschappen die kunnen worden gebruikt bij de communicatie over schade als gevolg van aardbevingen. Ze worden geregeld geactualiseerd en beschikbaar gesteld aan gemeente Groningen, provincie Groningen, UMCG, Hanze, RuG en buurgemeenten.

1 Veiligheid voorop

Minister Kamp heeft op 16 december 2014 in een brief aan de Tweede Kamer een nieuw winningsbesluit aangekondigd en de totale gasproductie in 2015 en 2016 te verminderen tot 39,4 miljard kubieke meter per jaar. Daarmee volgt hij het advies van de SodM. De veiligheid op de korte termijn is met dit besluit naar verwachting vergroot. Maar op de lange termijn is nog veel onduidelijkheid over de veiligheidsrisico's. De minister geeft in zijn brief aan te verwachten dat de komende periode meer en zwaardere bevingen het gebied zullen treffen.

De Stad Groningen blijft daarom aandringen op meer duidelijkheid over deze risico's. Een helder beleid hierover en een duidelijke methodiek om de veiligheidsrisico's te berekenen zijn daar onontbeerlijk in. De minister heeft hierover nog geen mededelingen gedaan. De Stad erkent dat het niet mogelijk is de veiligheidsrisico's van aardbevingen helemaal weg te nemen. We zullen met bepaalde veiligheidsrisico's moeten leren omgaan zoals we dat ook doen met de risico's van overstromingen. Daarnaast moet doorgedaan worden met het verminderen van de risico's door het versterken van woningen, industrie en infrastructuur zoals onze dijken. Een helder risicobeleid en meer kennis van de ondergrond is nodig voor een goede gestructureerde aanpak. Dat vraagt de Stad van het Rijk.

Zelf zullen we zorgen voor heldere communicatie over die risico's. Daarnaast willen we ook dat onze inwoners weten wat ze moeten doen in het geval dat zich een grote aardbeving voordoet. Hierover zullen we samen met de veiligheidsregio de komende periode meer duidelijkheid over geven. **Groningen vraagt niets meer maar ook niets minder dan een veilige Stad en een veilig Ommeland: bescherming van alle inwoners tegen de risico's van de aardbevingen.**

2 Economische continuïteit en reputatie staan op het spel

De Stad Groningen is de spil en de motor van de noordelijke economie. Groningen groeit en bloeit, in een omgeving die krimpt. De aardbevingen zijn een bedreiging voor de economie en de reputatie van stad en ommeland. We willen dat Stad Groningen een aantrekkelijke stad blijft om in te leven, te werken, te ondernemen en te studeren. Een stad die perspectief biedt voor de krimpgemeenten. **Stad Groningen vraagt passende maatregelen ter versterking van de economie en reputatie van de stad**

3 Stad en Ommeland staan schouder aan schouder, van Drenthe tot aan 't Wad

De aardbevingen bedreigen Stad en Ommeland. Daarom staan alle gemeenten in het gebied en de provincie Groningen schouder aan schouder om de dreiging van de aardbevingen het hoofd te bieden. **De Stad Groningen wil samenwerken in het belang van alle Groningers, van Lauwerszee tot Dollard en van Drenthe tot aan het Wad : alle inwoners, alle bedrijven en alle organisaties en instellingen.**

4 Bijzondere positie Stad behoeft bijzondere aandacht

De aardbevingen zijn al jaren een bedreiging voor de bewoners van de gemeenten in Noordoost Groningen. Het heeft lang geduurd voor die bedreiging is onderkend en erkend en maatregelen werden aangekondigd om de veiligheid en de belangen van burgers te beschermen. Het is bittere noodzaak om daar met volle kracht mee door te gaan. Inmiddels is duidelijk dat de aardbevingen ook de Stad Groningen raken. Met zijn 200.000 inwoners neemt de Stad Groningen een bijzondere positie in. Bevolkingsaantal en aard van de bebouwing zijn anders dan in de rest van de regio. Daarbij gaat het om moderne hoogbouw en eeuwenoude monumenten, om twee grote ziekenhuizen (UMCG en Martini Ziekenhuis), tientallen scholen en twee grote instellingen voor hoger onderwijs, met elk 30.000 studenten (Rijksuniversiteit en Hanzehogeschool). **De combinatie van 200.000 inwoners, grote aantallen monumentale gebouwen, hoogbouw en complexe infrastructuur noodzaakt tot extra aandacht voor de Stad Groningen. Groningen staat voor een uitzonderlijk opgave. Stad Groningen vraagt erkenning van het Rijk voor de bijzondere positie van de stad, als eerste stap in een aanpak die perspectief biedt.**

5 Stad Groningen vraagt gefaseerde aanpak van aardbevingsproblematiek. Start: nu!

De Stad Groningen wil een gefaseerde aanpak van de uitzonderlijke opgave waar zij voor staat. Stap 1 is erkenning van het Rijk voor haar bijzondere positie. Stap 2 is de onmiddellijk aanpak van de meest spoedeisende veiligheidsproblemen. Met het oog daarop heeft de Stad (gemeente, UMCG, Rijksuniversiteit en Hanzehogeschool) op 17 december 2014 met minister Kamp afgesproken voor tien exemplarische bouwwerken in kaart te brengen welke maatregelen nodig zijn op basis van de nieuwe bouwnormen (NPR) die half januari bekend worden. De uitvoering van de meest urgente veiligheidsmaatregelen moet meteen daarna in werking worden gezet. **De Stad neemt begin 2015 het initiatief voor de aanpak van de meest urgente maatregelen, met de veiligheid van mensen als maatstaf. De Stad Groningen zal het Rijk en de NAM aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor snelle aanpak van de vragen waar de stad voor staat.**

6 Nationaal probleem vraagt om oplossing op nationale schaal

Groningen is een sterke stad. Groningen groeit en bloeit, in een omgeving die krimpt. Groningen begroette in 2014 haar 200.000e inwoner. Maar ook voor de bloeiende stad Groningen zijn de aardbevingen een grote bedreiging. De problematiek van de aardbevingen is groter dan de Stad. De aardbevingsproblematiek is groter dan het Ommeland. Deze dreiging is groter dan de provincie. De aanpak ervan kost miljarden. Dat is meer dan provincie, gemeente, scholen en bedrijven kunnen dragen. Dat vraagt om een landelijke aanpak, waarbij Rijk, provincie en gemeenten schouder aan schouder staan, samen met bewoners en bedrijven. **Groningen vraagt de regering om erkenning van de aardbevingsproblematiek als een landelijk probleem, dat alleen kan worden opgelost met een gezamenlijke aanpak van Rijk en Regio, koste wat het kost. Onder eind verantwoordelijkheid van het Rijk, met sterke regionale inbreng.**

7 Onzekerheid houdt de regio in een wurggreep

Bouwen volgens de bestaande normen is niet langer veilig in het aardbevingsgebied. Maar nieuwe bouwnormen laten op zich wachten. Sinds mei 2014 zijn er tijdelijk bouwnormen. Die hebben geen wettelijke status, maar ze werpen hun schaduw vooruit en houden de regio in een wurggreep. Toepassing van de tijdelijke bouwnormen betekent dat alle nieuwbouw veel duurder wordt en dat bijna alle bestaande gebouwen ingrijpend moeten worden versterkt, tegen hoge kosten. Die onduidelijkheid werkt verlamdend op de economie van het gebied. **Daarom eisen Stad en ommeland duidelijkheid over bouwnormen en vergoeding van alle extra kosten voor aanpassing van nieuwbouw en versterking van bestaande bouw. We houden minister Kamp aan zijn belofte duidelijkheid half januari duidelijkheid over bouwnormen te bieden en leggen de rekening van extra kosten neer bij de NAM en het Rijk.**

8 Minder aardgaswinning

De definitieve oplossing van dit complexe probleem hebben wij niet paraat. Die vragen wij van de regering en van de NAM. Snelheid is daarbij geboden. We denken zelf aan een combinatie van maatregelen. Die bestaat om te beginnen uit verdere beperking van de aardgaswinning. Want al is het directe effect van beperking van de nog niet bekend, het omgekeerde staat als een paal boven water: de aardbevingen zijn het gevolg van aardgaswinning en de toename van het aantal aardbevingen is het gevolg van de toename van de aardgaswinning. **Groningen wil verdere beperking van de aardgaswinning.**

9 Menselijk handelen is het probleem en menselijk handelen is de oplossing

Groningen wordt bedreigd door menselijk handelen. Daar kunnen, daar moeten we wat aan doen. Menselijk handelen is het probleem en menselijk handelen is de oplossing. **Groningen vraagt maatregelen ter bescherming tegen aardbevingsrisico's, nu, voor het te laat is.**

10 De vervuiler betaalt

Stad en ommeland leggen de rekening van alle kosten die zij maken door de aardbevingschade neer bij de NAM en het Rijk. Daarbij gaat het om herstel en preventie, om onderzoek en om inzet van personeel: de kosten van alle inzet die de problematiek van de aardbevingen met zich meebrengt. **Dat de veroorzaker van schade betaalt is voor ons volstrekt vanzelfsprekend: een kwestie van fatsoen.**

Samenvattend

De stad Groningen wil:

- Een veilige omgeving voor inwoners en bezoekers
- Schouder aan schouder met buurgemeenten en provincie de dreiging van aardbevingen te lijf
- Erkenning van de economische schade als gevolg van de aardbevingen
- Een landelijke aanpak van de aardbevingsproblematiek
- Per direct maatregelen ter bescherming tegen aardbevingschade
- Een eigen programma voor de stad met een gefaseerde aanpak
- Vergoeding van alle aardbevingschade